

List izhaja vsaki dan razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8,-, 3 mesece L 22,-, celo leto L 75,-, v inozemstvu mesečno L 6.50 več. — Oglasi: za 1 mm prostora v široki 1 kol. L 1.50, oglase denarnih zavodov L 2,-, na prvi strani L 2,-.

Gospodarska nesoglasja med Anglijo in Združenimi državami

Zakon o gradbi novih vojnih ladij s proračunom ene milijarde dolarjev, katerega je pred nekaj dnevi sprejelo predstavništvo Združenih držav, je vzbudil veliko zanimanje po vsem svetu, a je osupnil in vznemiril javnost v Angliji. Združene države se oborožujejo in iz obsega novih nameranih gradb se da sklepati, da nečajo zaostajati v pomorski sili za Anglijo. Pripravlja se torej neko tekmovalstvo za premoč na morju med tema dvema silnima narodoma. Pravilno je, da si ogledamo gospodarsko ozadje tega političnega dogodka. Gospodarski interesi prevladujejo danes popolnoma vse medsebojno življenje narodov, oni so vedno glavni vzrok političnim konfliktom in njih pomen je bil v najnovejši zgodovini nešteto krat dokazan. Med narodoma s tako izrazito gospodarsko kulturo, kot sta Anglija in Združene države, pa morajo igrati gospodarski interesi še posebno važno vlogo.

Znano je, kak čudovit napredek v gospodarstvu so si mogle priboriti Združene države z izkoriščanjem vojne konjunktive. Prej so bile dežela bodočnosti, so potrebovale in privlačevale kot taka inozemski kapital in bile zadolžene do zadnje možnosti. Dandanes so postale dežela sedanosti. Bogastvo in vseh delov sveta, posebno iz nemirne Evrope, se je zadnje desetletje stekalo tja kot v sigurno, mirno pristanišče pred nevarnostmi, ki so pretille kapitalu drugod po razveljavljanju denarja in boljševizmu. Moderni gospodarski sistem ne potrebuje za hiter razvoj nič drugega kot izobilje kapitalov in tega so imele Združene države po vojni vedno v veliki meri. Denar dela denar in bogastvo dela bogastvo. Bogastvo Združenih držav raste samo iz sebe bujno in se podvojuje že v dobi sedmih let. Velikan pa, ki se prebrzo razvija, postaja sosedom nevaran. Ti ga gledajo s previdnostjo in strahom. Mora pa tudi sam gledati bolj kot prej na lastno varnost, kajti snovi za konflikte s sosedji je sedaj več kot prej.

Velikanski gospodarski razvoj na vseh poljih postaja celo v Združenih državah samih težak problem za bodoča leta. Najprej postaja od dne do dne bolj očitno, da je domača industrija razvita dosti preko potreb domačega trga. Bržkone se bo pokazala najprej nadprodukcija v avtomobilni industriji, kjer sta prišla oba konkurenta, Ford in General Motors, borbo na nož za pridobitev trgov. Kljub vsem olajšavam pri razprodajanju pa nadežuje razpečevanje avtomobilov na notranjem trgu Združenih držav. Ford je prišel na idejo, da si bo treba pomagati z inozemskimi trgi bolj kot do sedaj, in je pričel večati velikopotezno trgovsko organizacijo v inozemstvu. Treba je na vsak način obdržati visoko število v razprodajanju, ako se hoče držati sedanje popularne cene, in zato se bo moral preplaviti svet z ameriškimi produkti. Slučaj avtomobilne industrije služi več ali manj za merilo razmer, katere so slične tudi v vseh drugih produkcijskih panogah. Ni čuda, da se poraja v Združenih državah slutnja konflikta, kateri se bo moral pri sedanjem razvoju stvari na gospodarskem polju razviti med njimi in ostalim svetom, ki se bo, okrepljen po desetletnem trajanju miru, mogel zoperstaviti temu modernemu tlačanstvu, ki mu preti. Gane po tej slutnji, se Združene države oborožujejo, kajti tudi sicer so njihovi interesi v vseh delih sveta ogromno narastli, da zahtevajo povečano silo za obrambo. To so predvsem interesi upnika, ki je že razposodil nešteto milijard in jih misli posojati še nadalje, ter interesi producenta, ki potrebuje neobhodno trg za oddajo svojih proizvodov. Taki so odnosi Združenih držav na splošno napram vsemu inozemstvu.

Napram Angliji kažejo nekaj posebnosti. Obe državi družiti isti jezik, kajti prebivalstvo Združenih držav tvorijo v večini naseljenici iz Anglije, a ločijo ju gospodarski interesi. Anglija si je priborila po dolgem delovanju skozi eno stoletje svetovno prvenstvo na finančnem polju, v trgovini in v pomorskem prometu. Dohodki, izhajajoči iz tega prvenstva, so dovozili ljudstvu visoko življenjsko mero. Sploh je vse gospodarsko življenje v Angliji skrajno prilagojeno temu prvenstvu in moralo bi priti do usodepolnega pokoma, ako bi se Angliji odvzeli do sedaj neusahljivi viri dohodkov iz mednarodnega prometa bank, trgovine itd. Dobro oporo ima angleški imperij še vedno v obširni kolonialni posesti, vendar se tendenca za osamosvojitve vedno bolj oživlja celo tam, kjer se govori angleški jezik, kot v Kanadi in v Avstraliji. Ako bi mogla računati Anglija z vso sigurnostjo tudi v bodočnosti na svoje kolonije, bi mogla popolnoma zadovoljiti vsem potrebam razvitega gospodarstva. Takšno je mnenje vodilnega moža angl. industrije, Sirja Mondia. Pri negotovosti glede kolonij se je treba še vedno opirati na stare vire dohodkov iz navedenega svetovnega prvenstva Anglije. In kdo bi tudi sicer opustil lahkomišelnost brez odpora ugodnosti, ki nosijo milijone?

Združene države izvažajo kapital, inozemske emisije na new-yorkski borzi že daleč prekašajo one na londonski. Zlato, ki je glavna podlaga za dobro vrednost denarja in finančno uveljavljenje naroda, je šlo v Združene države, dolar je bil še do nedolgo sem edina dobra valuta in le s pomočjo Združenih držav se je mogel angleški funt spraviti na pariteto in stabilizirati. Največjo banko na svetu nimajo več Angleži, ampak je National City Bank v New-Yorku. Ameriška industrija pobija angleško in vedno bolj se očitujejo nasprotstva med vodstvi sorodnih konkurenčnih angleških in ameriških trustov. Prišlo je celo do ostrih polemik, za katere se je vsaka stran poslužila svojih listov. Zname so tudi posebno polemike med angleško Royal - Dutch in ameriško «Standard Oil Co» radi razpečevanja sovjetskega petroleja. Ameriška kemična industrija vodi borbo proti nadvlasti nemškega in angleškega kemičnega trasta. Poleg tega so Amerikanci nezadovoljni, da kontrolirajo Angleži vso produkcijo gumija. To odvisnost občuti Amerika težko, posebno radi tega, ker je največji konsument gumija na svetu sprično nedosegljive uporabe avtomobilov.

To nesoglasje gospodarskih interesov pa se je pričelo bolj živo čutiti šele začetni čas, ko je stopila Rusija v živahne gospodarske odnose z Združenimi državami. Angleži dolžijo Združene države, da pomagajo najljubejšemu sovražniku britanskega imperija in s tem neizmerno škodijo njihovim interesom.

Novi francoski poslanik

predložil kralju poverilno listino

RIM, 21. Danes predpoldne je novi francoski poslanik predložil kralju v Kvirinalu svoje poverilne listine. V kraljevo palačo se je g. De Beaumarchais pripeljal z dvorni kočiji, spremljan od dvornega dostojanstvenika markiza di Cellere, nekaterih tajnikov poslanstva, g. Rogiera, ki je do sedaj vodil poslanstvo, ter od vojaškega in trgovinskega atašeeja, ki so se vozili v ostalih dveh kočijah. Kralj je poslanika sprejel v prestolni dvorani. Po predložitvi poverilnih listin je poslanika zadržal v prisrčnem razgovoru. Zastopnik Francije, ki se je bil pripeljal na dvor ob 10.30, se je čez pol ure vračal proti palači «Farnese».

Pol ure pozneje je kralj sprejel v svečani avdienci tudi odposlanstvo republike Uruguaj, ki se mu je prišlo pokloniti, spremljano od vojvode di Fragnito.

Trgovinska bilanca

v prvih enajstih mesecih preteklega leta

RIM, 21. Državni izvozni urad je zbral, kakor poroča agencija «Roma», podatke o trgovini s inozemstvom v prvih enajstih mesecih leta 1927. Naslednji podatki se nanašajo izključno le na dobo prvih 11 mesecev 1927 oziroma 1928. Iz podatkov izvoznega zavoda sledi, da je znašal uvoz v omenjeni dobi leta 1927. 18,489,207.338 napram 23,673,298.287 lir v letu 1928, izvoz pa 14,097,650.947 napram 16,735,979.411 lir v letu 1928. Potemtakem se je italijanski uvoz v letu 1927. zmanjšal napram uvozu v letu 1928. za 5,184,090.949 lir oziroma za 21%, izvoz pa za 2,638,328.464 lir oziroma za 15.8%. Razmerje med izvozom in uvozom je znašalo v letu 1928. kakor 707 proti 1000, medtem ko je znašalo v l. 1927. kakor 762 proti 1000. Deficit trgovinske bilance, ki je znašal v l. 1928. 6,937,318.876 lir, je znašal v letu 1927. 4,392,556.391 lir. Potemtakem se je v prvih 11 mesecih l. 1927. zmanjšal deficit trgovinske bilance napram isti dobi l. 1928. za 2,545,762.485 lir.

Urugvajsko odposlanstvo

pri kralju

RIM, 21. Danes dopoldne je kralj na Kvirinalu sprejel v svečani avdienci odposlanstvo urugvajске republike, ki ga je povabil na obed. Poleg odposlancev in kralja so se udeležili tega obeda načelnik vlade in drugi dostojanstveniki. Danes popoldne pa je priredilo urugvajsko poslanstvo na čast odposlanstva sprejem, katerega so se udeležili tudi člani urugvajске kolonije v Rimu.

Jutri jutraj se bo odposlanstvo podalo v Pantheon in na grob neznanega vojaka. V popoldne bo sprejel odposlanstvo prestolonaslednik, istega dne popoldne pa bo priredil načelnik vlade odposlanstvu na čast svečan obed v Grand Hotelu.

Velik akvarij

se bo zgradil v Rimu

RIM, 21. Ministrstvo za nacionalno gospodarstvo pčaveča vedno večjo pažnjo razvoju in povzdigu ribolova ter se trudi, da bi vzbudilo vedno večje zanimanje za to važno panogo nacionalnega gospodarstva tudi med širšim občinstvom. Med številnimi ukrepi, ki so bili izdani v tem pogledu, se bo nahajal tudi načrt gradnje velikega akvarija v Rimu. V to svrhu je rimsko mesto že dalo ministrstvu na razpolago obsežno zemljišče (40.000 m²) v vili Borghese. Tam bo zgradila država velik akvarij, ki bo zavzemal površino 1500 m². Morska voda se bo prevažala za enkrat na avtomobilih, pozneje pa bo mogoče zgrajen v to svrhu poseben vodovod, ki bo prinašal vodo iz Anzia in Nettuna. Zraven akvarija se bo nahajal hidrobiološki zavod za proučevanje morske faune in ni izključeno, da bo zgrajen poseben ribolovski muzej, v katerem se bo zbiralo ribarsko orodje in drugi predmeti, ki so v zvezi z ribolovom. Tudi zoološki vrt, ki se nahaja tamkaj v bližini, bo znatno razširjen in spopolnjen.

Vodstvo fašistske stranke se sestane v sredo

RIM, 21. Prihodnje sredo ob 10. uri se sestane vodstvo fašistske stranke. Na tej svoji seji bo pripravilo gradivo za prihodnje zasedanje velikega fašistskega sveta, v kolikor se nanaša na stranko, in bo odobrilo imenovanja novih pokrajinskih tajnikov.

Novi ukazi

RIM, 21. «Gazzetta Ufficiale» prinaša med drugim tudi naslednja ukaza: Kr. ukaz-zakon z dne 5. januarja 1928., glasom katerega se podaljšuje rok revizije lokalov za nastanjanje javnih uradov v glavnih mestih novih pokrajin, ki so bili ustanovljeni s kr. ukazom-zakonom z dne 2. januarja 1927., in ukaz-zakon z dne 22. decembra 1927., s katerim se sprejema ostavka, katero je podal tržaški borzni agent Scopinich Ivan pok. Matveža.

Za razvoj radija

Sestanek v prometnem ministertvu

RIM, 21. Danes jutraj se je sestel v prostorih prometnega ministertva pod vodstvom senatorja Tittonija k svoji prvi seji višji odbor za razširjanje vesti po radiju. Prometni minister on. Ciano je v otvoritvenem govoru poudarjal veliki vzgojni pomen radija in njegovo ogromno razširjanje med velikimi narodi. Tudi italijanska vlada namerava posvetiti razvoju radija svojo največjo pažnjo, da doseže Italija na tem polju isto stopnjo, kakoršno so dosegle druge velike države. Zato je bila s pred kratkim izdanim ukazom znižana naročninska pristojbina in sta bila ustanovljena v omenjene svrhe poseben zavod in višji nadzorstveni odbor. Nato je prometni minister očrtal novi tehnični načrt in naloge odbora za razširjevanje vesti po radiju.

Afganistanska kraljevska dvorila v Genovi

GENOVA, 21. Kralj Ahman Ullah in kraljica sta danes popoldne prispela iz Turina v Genovo.

«Dan riža»

RIM, 21. Dne 19. februarja se bo praznovalo po vsej državi dan riža, s katerim se bo delati propaganda med prebivalstvom, da bi bolj konsumiralo to življenjsko potrebščino. Na dan riža bodo propagandni odbori delili v večjih mestih porcije riža, in sicer brezplačno. Razdeljenih bo 40.000 porcij. Porcije se bodo delile v prostorih dobrotelnih zavodov, bolnišnic in zavetišč.

Seja poslanskega kluba

kmetsko-demokratske koalicije

ZAGREB, 21. V Zagrebu se je vršila danes v seljaškem domu plenarna seja kluba kmetsko-demokratske koalicije. Novinarjem dostop ni bil dovoljen. Ob 10.20 je v navzočnosti 70 poslancev otvoril sejo Stjepan Radić, ki je oznanil dnevni red seje. Predsedovala sta seji izmenoma seji Pribečević in Radić. Radić je podal poročilo o splošni politični situaciji. Za njim pa je poročal Pribečević o položaju v Beogradu in o razgovorih z demokrati. Jutri dopoldne se bo vršilo veliko manifestacijsko zborovanje KDK v industrijskem paviljonu zagrebskega velesejja. Vlada je prepovedala manifestacije po mestu.

Jugoslovanski finančni odbor bo v ponedeljek zaključil svoje delo

BEograd, 21. Finančni odbor je imel danes dve seji ter je sprejel proračun ministertva financ, proračun rezervnih kreditov, proračun državnih dohodkov ter proračun vseh ostalih ministertev. Prihodnje sejo bo imel finančni odbor v ponedeljek in bo na dnevnem redu finančni zakon ter definitivno izglasovanje državnega proračuna.

Jugoslovanski minister za narodno zdravje je bolan

BEograd, 21. Minister za narodno zdravje dr. Savić je težko obolen na ledvicah. Nahaja se v Nišu. Iz Beograda ga je šel zdraviti zdravnik specialist.

Novčanice po 5 dinarjev so že vedno v veljavi

BEograd, 21. Finančno ministertvo je izdalo komunikate, v katerem ugotavlja z ozirom na slučaje, da se je sprejemanje novčanic po 5 dinarjev odklanjalo z motivacijo, da so bile že odtegnjene iz prometa, da novčanice po 5 dinarjev niso bile odtegnjene iz prometa in da se morajo spričo tega sprejemati v plačilo.

V nemški železni industriji

BERLIN, 21. Spor med nemškimi železarskimi industrijami in delavci se vedno bolj zaostruje. Industrijci so sklenili zapreti tovarne s prihodnjim torkom. Ta sklep bi naj bil odgovor na zadržanje delavcev, ki so prodigali delno stavko. Če se bo sklep industrijcev v resnici izvršil, bo ostalo 50.000 delavcev brez dela.

Japonska poslanska zbornica razpuščena

TOKIO, 21. Vlada se je sestala na redno sejo in po obširni razpravi o političnem položaju je sklenila razpuščiti poslansko zbornico in razpisati nove volitve. Kakor se zatruje, se bodo vršile volitve dne 19. februarja.

Tedenski pregled

Trst, 21. januarja 1928.

ITALIJA

Uradni del poseta afganistanske kraljeve dvojice se je končal sicer že pred 10 dnevi, ostal pa je afganistanski kralj s svojim spremstvom v Rimu vse do nedelje. Tega dne se je pričelo njegovo potovanje po Italiji, posetil je Benetke, Milan, Genovo, Turin in Spezio. Za danes je bil napovedan njegov odhod. Potoval bo v Francijo in Anglijo. Medtem se je pripravljval drug tak sprejem na rimskem dvoru. Prestolonaslednik je pred časom bil v Uruguaju in je posetil tam predsednika republike. Včeraj pa je prispelo v Rim odposlanstvo urugvajске republike z namenom, da povrne poset prestolonaslednika. Daposet prestolonaslednika.

V Cirenai, italijanski koloniji v severni Afriki, so se domaćini daj časa upirali italijanskim oblastem. Zveza med Tripolitani in Cirenai je bila prekinjena. Sedaj se je borba v pretežnem delu zaključila. Ze v ponedeljek so listi poročali, da se je eden izmed vstajskih poglavarjev, Saied Mohamed Er Redy Senussi po imenu, prijavil pri italijanskih oblastih in se jim predal na milost in nemilost. Odposlan je bil v nedeljo v Italijo. Dan nato pa je ministertvo za kolonije izdalo poročilo, po katerem so italijanske kolonialne čete premagale vstaje in spet vzpostavile zvezo med obema kolonijama na kopnem.

V Rimu so se med tem že pričele predhodne priprave za žitno bitko v tem letu, ki se je v svojih prvih dveh letih izkazala kot pomemben činitelj pri obnavljanju italijanskega kmetskega gospodarstva. Na drugi strani pa se spopolnjuje sindikalna uredba države. Pri tem je treba omeniti mezdno pravdo med brodatniki in mornarji, katero obravnava redno prizivno sodišče. Kot smo doznali, se razsodišča za mezdne spore v kratkem docela odpravijo in bodo njihove funkcije prevzela redna prizivna sodišča, kot se je to prvič zgodilo v višje omenjenem slučaju.

V ponedeljek je prispel v Rim novi francoski poslanik De Beaumarchais, kateremu je francoska vlada poverila težko nalogo: pogajanja z Rimom. In ob njegovem prihodu mu je rimski «Giornale d'Italia» izrazil dobrodošlico z željo, da bi ga pri njegovem delovanju navdajali oni dobri nameni, ki jih je pokazala pariška vlada napram Rimu. Ko so včerajšnji in današnji listi poročali o skorajšnjem sporazumu med Španijo in Francijo glede ureditve tangerskega vprašanja, so obenem napovedali, da se novemu francoskemu poslaniku že pripravljajo prva naloga, ki jo bo moral rešiti, namreč prilagoditev italijanskih zahtev glede Tangerja k francosko-španskemu sporazumu.

Drugi pomembnejši nastop rimskega tiska je veljal govoru jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Marinkovića na kongresu demokratske stranke, iz katerega je že omenjeni rimski list izluščil dva zaključka: Ali računa dr. Marinković preveč na francosko prijateljstvo na podlagi prijateljske pogodbe, katere vsebina je bila objavljena v preteklem novembru, ali pa obstoja med obema državama tajna vojaška zveza.

INOZEMSTVO

Preteklo nedeljo je imela jugoslov. demokratska stranka v Beogradu svoj kongres. Zunanji minister dr. Marinković je v svojem poročilu poudaril, da je jugoslovanska vlada za geslo: Balkan balkanskim narodom, da pa obenem ne stremi po nadvladavi, ampak bratstvu in enakopravnosti med balkanskimi državami. Nato pa je zavrnil trditve, da bi bila Jugoslavija izolirana, in je med drugim

ZAVOD D. BONICHA-PINETTI
TRST VIA FILIPPO 23 TEL. 45-05

Italika

(TRGANJE V MOŽNOSTI)
ODKUPUJE SE ZAMENJAVNO V TRSTI DR. BONICHA-PINETTI
TRST VIA FILIPPO 23 TEL. 45-05

F. SAMOKEC - ŽIBERNA

Trst, Via Cesare Battisti 20, tel. 3841

pere in nika vsakovrstno perilo, čistilemično in barva obleke

Odperta je lekarna v Barkovljah

Riviera 5

Lastnik L. KARABAGLIA.

(1269)

dejal: «Kjer so atentati začetek, tem so topovi in mitraljeze zaključek. Treba je, da se to na Balkanu vzame na znanje in da se ne fantazira o neki izolaciji, ker Bog ne daj, da bi prišlo do tega, da bi se naš položaj proučeval in bi bil pri tem kdo zelo nemilo iznenaden.» Povodom tega Marinkovičevega govora so se bolgarski in grški listi silno razburili in atenski politični krogi so napovedali združitve vseh balkanskih držav z komunijo vred proti Jugoslaviji. Na ta govor se nanaša tudi članek rimskega lista, ki smo ga prej omenili.

Medtem so se v beograjski vladi izvršile spremembe, ki pa niso bile strankarsko-političnega značaja. Imenovan je bil radikalni poslanec Ceda Radović za novega notranjega ministra, minister brez portfelja Popović, ki je dotlej pomagal ministrskemu predsedniku pri notranjepolitičnih poslih, pa je dva dni nato podal ostavko. Beograjski politični krogi so v torek napovedali tudi ostavko ministra za izenačenje zakonov dr. Angjelinić, katerega list-nica se glasom novega zakonskega načrta o vrhovni državni upravi likvidira.

Jugoslovenska kraljica Marija je v četrtek jutraj ob 1 uri in 6 minut porodila sinčka. Veseli dogodek je oznanilo grmenje 101 topovskega strela. Začasnno je dobilo kraljevske dete ime Andrej. V vsej državi je zavladalo veliko veselje, v vseh cerkvah so bile darovane službe božje in jugoslovanski kraljevski dvojici so čestitali vladarji in mnogo drugih uglednih osebnosti.

V Havani, glavnem mestu kubanske republike, so se zbrali preteklo nedeljo zastopniki vseh ameriških držav na vseameriško konferenco. Otvoritev te konference se je udeležil izjemoma tudi predsednik Združenih držav Coolidge, ki so ga ljudstvo kot tudi politični krogi sprejeli z navdušenjem. Coolidge je imel ob otvoritvi konference nagovor, v katerem je pozval zastopnike 20 ameriških republik, naj se sporazumejo v glavnem vprašanju vseameriškega edinstva. Dosedanji potek konference pa je dokazal, da se zastopniki Združenih držav niso ravno strinjali med seboj, posebno ne v vprašanju ustanovitve zveze ameriških nacij.

Skoro istočasno se je pričela v Berlinu konferenca nemških dežela, na kateri sta se v glavnem obravnavali vprašanji nemške ustave in štedenja pri nemškem finančnem gospodarstvu. Zastopniki nemških dežel so se izrazili proti sedanjim weimarski ustavi. Končevalno pa niso mnogo sklepali, ampak so bili predlogi glede rešitve preveč in drugega vprašanja predani posebnim odborom, ki jih sedaj proučujejo.

Drobne vesti

Odlikovani letalci

Mednarodne letalske zveze v Parizu je sklenila izročiti polkovniku Lindberghu mednarodno odlikovanje «Clifford Harmond». Narodna odlikovanja je pa izročila za Italijo generalu De Pinedu in za Anglijo poročniku Websterju, zmagovalcu pri tekmi za Schneiderjevo kupo zadnje dni minulega septembra.

DNEVNE VESTI

Kvestorjeve odredbe za pustni čas

Na podlagi člena št. 83 zakona o javni varnosti, odobrenega s kr. odlokom z dne 6. novembra 1926, št. 1848, je kvestor tržaške pokrajine izdal naslednje odredbe:

V pustnem času, to je od dne 27. t. m. do 21. februarja 1928., je prepovedana raba krink na ulicah in trgih, v javnih lokalih in sploh v vsakem javnem prostoru. Izjema je dovoljena raba mask na plesih in zabavah v gledališčih in drugih zaprtih prostorih, toda samo pod pogojem, da pridejo za krinkane ali drugače našmirljene osebe na zabaviščni v kočiji ali avtomobilu. Tozadevno dovoljenje bo izdala kvestura, kateri je treba v ta namen predložiti prošnjo.

Prepovedane so vse krinke in oblačila, ki bi spiličala vojaškim krojem, krojem uslužbenecov državnih ustanov in duhovnikov, ali ki bi bila na katerikoli način v navzkrižju z moralo, oziroma če bi zameglila motili javni red.

Našmirljene ali zakrinkane osebe ne smejo nositi s seboj orožja ali priprav, ki se jih more smatrati kot tako, in se morajo dati spoznati na vsako zahtevo organov javne varnosti.

Prepovedano je metanje papirnatih trakov, izrezkov itd. v vseh javnih lokalih, izvenjski v prostorih (gledališčih), kjer se vrše veliki plesi. Istotako je prepovedano pokanje z močnjari, petardami in sploh z vsakim strelivom; dalje je prepovedano rabiti pri pustnih zabavah lahko gorljive snovi in vsake takšne priprave, ki lahko imajo enak učinek; končno je prepovedano rabiti brigalke s tekočinami, ki bi bile na katerikoli način škodljive ali nadležne, — lučati med občinstvo katerekoli trde predmete.

Kršitelji navedenih odredb bodo v gotovih slučajih aretirani in izročeni sodni oblasti. Organom javne varnosti je poverjena naloga, da pazi, da se te odredbe ne kršijo.

VZORČNI SEMENJ V TRIPOLISU IN HOTELI

Prejeli smo: V kratkem se odpre drugi vzorčni semenj v Tripolisu. Tej veliki kolonialni manifestaciji je že zagotovljen popoln uspeh.

Medtem ko se vršijo zadnje priprave, je uместno, da se z ozirom na turistični promet, ki bo velikanski, opozorijo, da je glavni tajnik vlade in predsednik ustanove »Ente Autonomo per la Fiera« odredil nekake uradne cene glede stanovanj, tako da bodo mogli posetniki semnja najti udobna in dobra stanovanja po zmernih cenah.

Neutemeljen je torej vsak dvom glede stanovanjske sposobnosti Tripolisa, kateri je namreč popolnoma dobro opremljen v tem pogledu, da lahko sprejme številne goste!

Komisija za disciplinacijo sindikalnih prispevkov

Načelnik vlade je imenoval kot minister za korporacije posebno svetovalno komisijo za disciplinacijo sindikalnih prispevkov. Komisija bo sestavljena iz enega svetnika kasacijskega sodišča, glavnega ravatelja za delo in socialno skrbstvo, enega uradnika iz glavnega davčnega ravateljstva, glavnega ravatelja za stanovsko-zavarovanje in iz pristojnega sekcjskega načelnika v ministrstvu za korporacije. Poleg tega bodo člani komisije tudi zastopniki prizadetih konfederacij, ki pa se bodo udeleževali sej le tedaj, ko bodo v razpravi vprašanja, ki se tičejo posameznih konfederacij. Predsednik komisije je državni podtajnik za korporacije.

JANUARSKA ŠTEVILKA NAŠE GA GLASA

Po dolgem pričakovanju je vendar le prišel »Naš glas« zopet med nas. A to leto ni več v tako skrajni obliki kot prejšnja leta, nego kaže že po svojem obsegu lep napredek. In to se kaj pozna listu tudi na vsebini, ki je zares bogata in pestra. Zopet stopa pred nas že vsakemu izmed nas po svojih knjigah in iz časopisja znan in priljubljen pisatelj France Bevčev z lepim romanom »Skrinja s srebrniki«, ki obeta biti res zanimiv, kot je lahko spoznati že po prvi številki. Ostate tri črtice so sicer prevodi, a kaj srečno izbrani, tokoli »Požigalec« od Maksima Gorkija, Averčenkova humoreska »Vroč čaj« kot tudi Aarud-ova »Nova kapa«, ki je tako mojstrsko presajena v naš jezik, da bi vsakdo, ki ne pozna slovitega pisatelja, mislil, da je to originalna črtica. Leposlovni del poživljajo tri pesmice in lepo število slik, v katere nas umiljiv in mojstrski način uvaja v »Listku« Albert Širok. Med najlepše slike štejemo gotovo lahko V. Pilonov »Log«, po preprostosti in sočasnosti Macarolov »Repentator« in pa B. Gogolevo sliko »Tavajoči pastir«, ki je polna neke posebne mehke in tajinstva.

V »kotiču« stopa pred mlade čitatelje nov junak s svojimi bučo tragičnimi in smešnimi pripetljaji. Poleg ostalih krajskih pripetljajev najdemo tu tudi daljšo pravljico. Prav bi bilo, če bi prinašal »Naš glas« le še več otroškega čit-

va, saj ga čitajo z istim užitkom tudi odrasli čitatelji.

Znanstveno vzgojni del se je tudi razširil in obsega več daljših člankov. Janko Furlanov uvodni članek je na mestu kot malo drugi. Toliko mrtvila, životarjenje in iskanje ne vem česa je med nami, le svojega izvora, svojih kmetijskih domov ne vidimo. Vsak, ki je kolikaj študiral ali ga je življenje le po naključju zaneslo med svet, se hoče odčitati kmetijski preprostosti in običajem, postati gospod v kmetijah ter postati slep in gluha za vse utripe in hrepenenje, vse težave in potrebe preprostega kmetijskega ljudstva. Tak človek je gotovo velik duševen revež in vse prej kot trden značaj.

— Naš največji živeči pesnik, Oton Zupancič, je dočkal petdeseto leto, kot je povedano iz zanimivem članku J. K. o tem možu. Polno lepih in bogatih misli so ostali članki, kot oni Gizele Majave, zlasti J. Z. »Zimski večeri« z anekdotami vprašanju, ki bo gotovo naša številna odmev pri čitateljih. Dalje srečamo tu še druge zanimive in koristne članke o Grazii Deleddi, ki je bila obdarovana s Nobelovo nagrado, o naših krajih v ledenih dobah in Amundsenovega odkritju južnega tečaja.

»Listek« je stisnjen na samih pet strani, torej jako skop, toliko bolj, ker zavzema lep del prostora, sicer prekoristen članek dr. Josipa Pokrate o prehladu in lepo poglavje iz Fr. Bevčeve knjige »Hisa v strugi«, ki je pred kratkim izšla. Ena sama stran je posvečena ungankam in kratkočasi, kar je gotovo premalo, saj se čitatelj, ko prečita vse to, kar je nagromadeno v listu, res utruja in bi mu nekoliko več smeha dobro delo.

Čitatelj.

Iz Bazovice
Danes, dne 2. t. m., ima pogrebni in podporno društvo v Bazovici svoj redni občni zbor. Zborovanje se bo vršilo v prostorih I. Krizmančič p. d. »Zupanovega«. Odbor vabi k polnoštevilni udeležbi.
Ker naše duštvo sprejema še vedno nove člane, vabi tudi nečlane, da se vpišejo. Imeli bodo priliko spoznati namen naše preproste organizacije. — Odkor.

Iz našega urada

A. M. S.: Za Vašo stvar bi bilo v resnici najbolje, da pridete v naš urad, ker pismeno ali pa morda na tem mestu ni mogoče pojasniti tako kompleksnega vprašanja. Pridite v urad v dnevih, ko bo sprejemalo šolsko skrbništvo.

Valentin Ferjančič - Bela: Manjkajo razne listine, katere so bile zahtevane 26. decembra m. l. Stopite osebno v županstvo.

L. Rukli - Staroselo: Razne države, ki polagajo posebno važnost na razvoj svoje vojne mornarice, so vpeljale protovojno novčenje. Da se uspeh tem lažje doseže, so ustanovljene nagrade, ki so večje ali manjše z ozirom na obljubljeno dobo službovanja.

Tudi naša država je vpeljala tak sistem. Jasno je, da podrobnosti so preobširne, da bi jih mogli podajati na tem mestu; obrnite se na Vaše županstvo.

Ivan Terček - Vekarše: Akt se nahaja na računskem dvoru pod št. 067893. Smo požurili.

Ivan Gvozda - Gor. Kanomla: Stvar je v zaključnem štadiju. — Smo požurili pri likvidaciji. Odbor, kjer se nahaja tozadevni pokojniški načrt.

Josip Stanič - Podgrad: Stvar je povsem drugačnja, kakor ste jo opisali. Vam je bila pokojnina odbita, ker niste bili nesposoben za koristnosno delo in tudi ne petdesetletnik.

Proti temu negativnemu odloku ste vložili rekurs. Stvar se nahaja na računskem dvoru, ampak se je vrnila neka pomota, katero smo ob priliki naše intervencije opazili in radi katere bodo potrebne naše nadaljevalne intervencije. Podrobnosti pa ob priliki tu v uradu.

Lovro Mršinič - Poljane: Vaše prošnje ni mogoče najti. Prosimo, da nam pošljete pošto potrdilo in tudi povratnico.

Tajništvo.

Iz tržaškega življenja

Dve aretaciji radi tatvine

Pred par dnevi so se neznani zlikovci vtihotapili ponoči v gostilno Franca Rijavec v ulici Donadoni št. 14 ter ukradli salama, sira in drugih jestvin za približno 200 lir.

— V isti noči so zlikovci obiskali trgovino s kolonialnim blagom v ulici Piccardi št. 11, kjer so ukradli med drugim blagom tudi celo vrečo kave.

Policijski organi, katerim sta bili javljeni tatvine, so po skrbnem poizvedovanju dognali, da je tatvini izvršil 42-letni težak Andrej Valentich, stanujoč v ulici Concordia št. 19. Predvidevamo, da je maresal policijskih agentov Vecchiet izsledil in aretirat. Valentich je kradel v družbi dveh tovarišev, od katerih mu je eden isti dan sledil v zapor, drugega bo pa menda v kratkem doletela enaka usoda.

Porota

RAZSODBA V OBRAVNAVI PROTI KOŠEVCEM
Govori braniteljev.

V obravnavi proti desetim Koševcem, ki se vsi pred tržaško poroto, je včeraj nehala govoriti bramba in je prišlo do razsodbe. Obravnava je bila zelo kratka, glasovanje o praveku zelo dolgo, saj so morali porotniki odgovoriti na nad sto vprašanj.

Kot branitelj je prvi povzel besedo odv. dr. Ivan Kežič.

V svojem govoru je nastopal o stro proti zastarelim navadam, ki vladajo na deželi in ki so danes prazavprav le še senca starih in lepih navad, katere v teku časa degenerirajo v resnično škodo ljudstva. Tudi »fantevšina«, sicer lep običaj, a ne odgovarjajoč več današnjim časom, bi merala — je rekel branitelj — izginiti. Zakaj, — to pojasnjuje žalostni slučaj nesrečnega Vadjnaja.

V tem slučaju sta Glašar in Furlan imela srečo. Posrečilo se jima je izogniti se pretepu, dočim je Tominc bil zasledovan. Napol pijan od vina in udarcev je potegnil nož — in greh je bil storjen. Celot, ko se je Tominc zatekel domov, ga nasprotniki niso pustili v miru. Saj ga je tam napadel Vekar, že prej ranjen, in mu zaklical: »Sedaj si v svojih rokah!«

»Se li ne imenuje Tominc zločin pravilno silobran?« Da rečemo po pravici, je li sploh tu kakšen dokaz, da je Tominc ranil Vadjnaja? Sam Vadjnaja je to izključil in nihče izmed obtožencev ne zvrta tega zločina na Tominc. Tominc mora biti oprošten, kar se tiče umora in mora uživati vse ugodnosti, kar se tiče ranitve Vekarja! S to zahtevo zaključijo branitelji svoj govor.

Odv. Robba brani sedem obtožencev.

»Pravzaprav bi morali obtoženci morali biti v tej obravnavi le prič — pravi odv. Robba — in Vekar celo kot obsojenska stranka. Pogledajte samo vrat tega lepega mladčeta in potrdili boste to mnenje! Umor nas ne zanima — zgodil se je v temi in mi še danes tavamo v temi!«

»Da morajo obtoženci niso napadli, vam pričajo njih močne roke in noge. Kamor bi bili udarili, bi puštili znamenja, katerih nismo videli. To je nam dovolj, da zahtevamo oprostitev obtožencev.«

Govor odv. Glavančiča.

Najprvo skuša govornik dokazati, da je Tominc ravnal v silobranu in pojasnjuje porotnikom v zakoniku predvidevane slučaje silobrana.

»Tominc je bil sam proti množici. Kaj hočete več? Tominc ni ranil Vadjnaja! To boste potrdili, gospodje porotniki! In ako bi bil to storil, ne bi imel pravice, da brani samega sebe? Saj je tako šibak!«

»Glažar in Furlan se nista mti udeležila prepira. Bila sta le pretepena. Oprostite ju torej, meščani-porotniki, in vršili boste delo resnične Pravice!«

Razsodba

Porotniški zbor se je nato umaknil k glasovanju, ki je trajalo nad tri ure. Nato je zapisnikar prečital odgovore na vprašanja.

Porotniki so potrdili vprašanje krivde Tominc, kar se tiče ranitve Vekarja in zanikali vprašanje umora. Vrh tega so priznali, da je Tominc ravnal v prekoračenem silobranu in napol pijan. Penko in Maver sta glasom pravoreka kriva udeležbe v pretepu.

Kar se tiče drugih obtožencev, je sodni dvor zanikal vsako krivdo.

Državni pravdnik je nato zahteval, da se Tominc obsodi na 2 leti in 7 mesecev ječe, Penko na 2 meseca ječe in Maver na 1 mesec in 20 dni ječe.

Predsednik je nato prečital razsodbo, glasom katere se obsodijo Tominc na 1 leto, sedem mesecev in 14 dni ječe; oba druga obtoženca na dobo že prestane kazni v prisilovnem zaporu.

OBRAVNAVA PROTI FELIKSU SEDMAKU IZ SV. KRIŽA

Nato je pričela obravnava proti Feliksu Sedmaku iz Svetega Križa pri Trstu, ki je, kakor znano, pred kratkim streljal proti benf Antoniji, rojeni Sulčić, jo lahko ranil in težko ranil tudi svojo taščo, njeno mater.

Obravnava se vrši »per directissima« in bo zelo kratka — razsodba se pričakuje za ponedeljek.

Obtožencev je zelo kratek v izpovedi. Žena ga je varala — večkrat jo je spodil od hiše, a ona se je vedno vrnila, dokler ni prišlo do dejanske ločitve. Mala hčerka je ostala pri njem. Vsak dan so mu ljudje govorili o nemoralnem obnašanju njegove žene.

Usodnega večera ga je skrajno razjezil jok male hčerke. Razjarjen je šel na dom žene in vprašal po njej. Hotel je, da gre žena z njim iz hiše. Ni hotela iti. Nato jo je povabil v sobo. Komaj je prestopila prag, je ustrelil proti njej in nehoti tuži proti tašči, ki je med tem prihitela hčerki na pomoč. Nato se je šel javit karabinerjem.

O obravnavi bomo obširneje poročali v torek.

Taj obravnava sledi slučaj detomora. Obtoženka je neka Schaffer Julija. Brani jo odv. dr. Robba.

Sedmaka brani odv. Zennaro. ki bo skušal dokazati v svojem govoru, da je Sedmak bil neodgovoren za svoje dejanje.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

DELAVCI SE IŠČEJO

»Patronato Nazionalo« (nacionalni urad v Gorici) sporoča, da lahko zaposli okrog 200 delavcev za delo pri kopanju v strugah Judria in Soča.

Vsi oni, ki žele dobiti delo, naj se zglasijo do 28. t. m. v prostorih omenjenega patronata, ki se nahajajo v via Duomo št. 4. S seboj morajo prinesiti delavsko knjižico ter osebno izkaznico.

Seja nadzorstvene živilske komisije

Nadzorstvena živilska komisija je na svoji zadnji seji pod predsedstvom goriškega podprefekta c. uff. Anza določila ceno stotu krušne moke, ki znaša 180 lir. Istotako je imenovala novo komisijo, katere namen je, držati kontrolo nad izdelovanjem kruha.

Menjalna pristojbina na smejnati les

Industrijska zveza za goriško pokrajino sporoča:

Določene so nove alikvotne menjalne pristojbine (Tassa di scambio) na smejnati les, ki jih je treba plačati na carinskih uradih za vsak stot lesa pri uvozu, in sicer za polletje od 1. januarja do 30. junija 1928.

Alikvotne so sledeče: Za navadne trame s sekro kvadratno obsekanje, ki niso po svoji naravi pripravni za nadaljno obdelavo, znaša alikvota 15 stotink od stota.

Za sirova ter le deloma s sekro obsekana debila znaša alikvota 30 stotink od stota.

Za deske 4 metrov ter tramovje katerekoli dolžine 85 stotink od stota.

Za deske pod 4 metre dolge pa 55 stotink od stota.

Odprto lekarno

Danes, v nedeljo, dne 22. januarja, bodo odprte v Gorici sledeče lekarnice: ves dan z nočno službo ves prihodnji teden: Alesani, Via Carducci št. 12; do 1. ure popoldne pa lekarni Giubich, Via Rabatta št. 18 in Kümer, Corso V. E. III, št. 4.

Nekaj statističnih podatkov iz Dornberga in Prvačine

V Dornbergu je bilo v letu 1927 rojenih 82 ljudi, umrlo jih je 27, porok pa je bilo 14. Prišlo je v Dornberg v letu 1927 46 ljudi, izselilo se jih je 146. Pristojnih je 2374, od teh je v Dornbergu prisotnih 2332. — V Prvačini pa je bilo v lanskem letu rojenih 32 ljudi, umrlo jih je 16, poročilo pa se jih je 17. Pristojnih je v Prvačino 1208 ljudi, prisotnih pa od teh 1190.

Izpred sodišča

Oproščen je bil

V petek dopoldne se je moral zagovarjati pred goriškim kazenskim sodiščem g. Ivan Pavlin iz Gorice, predsednik Zadruga vojnih škod v Pevmi. Obtožen je bil, da si je nezakonitim potom prilastil L 1435,15, ki jih je inkasiral kot predsednik Zadruga v maju leta 1927, za nekoga Nikolaja Pintarja, ne da bi jih njemu izročil. G. Pavlin potrdi, da je inkasiral denar, ki ga je po izročil na podlagi sodnega sklepa neki drugi osebi, ki je kmela pravico do dotičnega denarja, ker je bil zarubljen, kar je tudi sama kot priča pred sodiščem potrdila.

Sodišče je nato g. Pavlina popolnoma oprostil, ker ni storil obtoženega dejanja. Tudi ta ovadba je bila baže vložena na nasvet gotove osebe, ki misli, da je kompetentna dajati podobne nasvete, čeprav je v takšnih zadevah prav malo sposobna. Zato naj se ljudje pazijo in ne grede takim lažikotjem na limanice, ker jih navadno zapeljujejo le v denarne zagate.

Ne sakahte lesa tudi v svojih gozdnih brez dovoljenja pristojnih oblasti.

Ako bi se po tem pravilu ravnali štirje obtoženci, ki so se zagovarjali v petek dopoldne pred goriškim kazenskim sodiščem, bi ne imeli nobenih takih sitnosti in ogromnih stroškov, kot so jih imeli. Ti obtoženci so bili sledeči: Star in avolas Martin Voitzinger iz Zabnice na bivšem Koroškem, ki je napol gluha, da mu mora tolnač neprepano trobiti v uho, nato Anton Kravanja iz Soče ter njegov mladi sin, ki sta kot gozdarja delala pri Voitzingerju. Kot četrti pa je bil Franc Komac — tudi iz Soče. Tudi on je bil delavec pri Voitzingerju.

Vsi štirje so bili obtoženi: prvič, da so mesto 50 m² lesa, ki je bil last Voitzingerja, in njemu od pretekture oblasti določen, posekali v gozdu, ki je sicer last Voitzingerja, 200 m²; drugič, da so posekali šest gozdnih dreves v državnem gozdu ob meji Voitzingerjevega gozda; tretjič, da so s »pajsanjem« ali drčanjem gozdnega lesa poškodovali več dreves v drž. gozdu. Voitzinger se zagovarja, da je posekal le ona drva, ki so mu jih določili, dočim trdijo ostali, da so pač sekali kot delavci le to, kar jim je njih gospodar Voitzinger ukazal.

Zaslišani sta tudi priči Gurtchobhofer maršalo gozdnemilice, ter Michelangelo Marjan. Povesta, da obtoženci niso posekali

samo 200 m² lesa, pač pa celih 500 m² bukovega lesa. To da so zapazili šele potem, ko so že vložili ovadbo.

Vname se nato obširna debata med odv. tiskom, ki je obtožence zagovarjal, ter onim, ki je zastopal obsojensko stranko, ter predsednikom tribunala glede tega, kateri gozdni zakon naj se upošteva, ali oni iz bivše Avstrije ali italijanski za nove priključene pokrajine in z ozirom na te zakone, ali spada zadeva pod zakon ali administrativno proceduro. Avstrijski gozdni zakon je namreč določeval le za nekatere gozdne cone prepoved sekanja brez dovoljenja in te cone tudi preciziral. Ta zakon je veljal v naših krajih do leta 1923. Leta 1923. pa je bil vpeljan nov italijanski zakon, ki pravi isto, le da ni določil, katere so one cone, kjer se les ne sme sekati brez dovoljenja. Meseca junija leta 1926. pa je stopil v veljavo nov zakon, ki veče vse cone, brez razlike, na nove odredbe. Ker se je pa ta prestopek v našem slučaju zgodil v juniju, se mora soditi po tem zakonu. Dočim je bila po avstrijskem zakoniku za prestopek kompetentna politična oblast, je po tem novem italijanskem zakoniku kompetentna sodnijska oblast.

Zato je sodišče, spoznavši jih za krive obsodilo vse tri obtožence na sledeče kazni:

Vitzingerja, Kravanja očeta ter Komaca vsakega na 4 mesece zapora ter vsakega na 26.112 kazni. Antona Kravanja, mlajšega, pa, upoštevajoč mladostnost, na 3 mesece in 10 dni zapora ter na 21.760 lir globe, vrh tega na poravnajo sodnih stroškov ter na poplačitev stroškov napram zastopniku obsojencev tranko, ki znaša 250 lir. V garancijo poplačitve globe in povrnitve škode obsojenci stranki se zapleni vse les.

Obtoženci, posebno delavci, so neverjetno in začudeno gledali, kot bi se jim sanjalo, ko so poslušali razsodbo.

Opozarjamo ljudi po deželi in gorah, naj pazijo, da ne bodo delali podobnih prestopkov, ki se — kot je tudi razvidno iz omenjenega razsodbe — strogo kaznujejo.

IZ VOLČANSKIH VASI

Komaj smo si izročili novoletna voščila, že nas je obiskala bela žena, katere nam je dne 9. t. m. nenadoma ugrabila daleč na okrog dobro znanega 87-letnega starčka Antona Hrašta iz Ciginja. Pokojnika bomo ohranili mnogo let v spominu kot ugodnega in vzornega moža. Dokazal je svojo sposobnost kot podjetnik pri raznih drž. in dežel. delih. Mnogo zaslug si je pridobil v svojem času kot večkratni podžupan.

Bil je tudi dober kmetovalec; prestal je tudi razne preizkušnje, a ni se ustrašil neuspehov, imel je železno voljo po napredku. Posebno se je zanimal za sadje in trolejo. Čeravno je bil že sivolas starček, ni zgubil veselja in ljubezni do čitanja in narodne kulture.

Par dni pozneje po kratki in mučni bolezni je izdihnil svojo blago dušo 80-letni Ivan Golja iz Kozarše, dobro znan posestnik, obenem tudi izvrsten mizar in kolar.

Tako smo izgubili v teku enega tedna dve stari korenini.

Pokojnikom naj bo lahka domača zemlja.

Prijatelj.

Reška pokrajina

TRNOVO

Nekaj zgod. in gospod. migljajev.

Ni brez pomena, če pogledamo malo v preteklost naše vasi, vsaj v polpretekle čase in podamo nekaj zgodovinskih obrisov.

Naši predniki si niso izbrali slabe lege za svoje bivališče: od severozahodne strani zavarovani od hribov, takrat gotovo še dobro gozdenih, ki so nudili naselbini toliko boljše zavetje, proti jugozahodni strani pa odprta in rodovitna ravnina. V obliki polumeseca se je široka vas, ki bi jo danes lahko uvrstili med trge. Lepa je in na vsakega obiskovalca naredi lep vtis. Trajno sliko pusti grič s svojimi lepimi farno cerkvijo. Najvišji točki nad vasio sta Gradišče (633 m) nad morjem in Stražica (721 m). To sta zgodovinski poprski, ki pa zgodovinarji Valvasorju ne segata le v dobo Rimljanov, marveč v ono Kelto.

Do l. 1867. to je dokler niso gradili državne ceste Trst-Reka, je vodila skozi vas edina cesta Reka-Trnovo-Knežar-Sempeter.

Sedanje šol. poslopje je bilo zgrajeno 1866. l.

Zanimivo je, kako so se Trnovci že pred dobrim stoletjem zanimali za izobrazbo. Že l. 1814. 11. julija ob 10. uri jutraj se je zbralo nekaj moč v hiši takratnega »rihtarja« ali »akupana« Gregorja Severja, dogovorili so in podpisali pogodbo glede ustanovitve prve šole. Pomembno je del izvirnika, pisane s starim časopisom (drukum).

1. »Sa dopolniti volo naschja preesveltija zesarja Franca, katir li sheli koker en skerbni oska svojih luvst, da se napravijo (kir she niso) v mestih inu po deashli, shule, k duhevni in posvetni srechi svojih podloshnih.«

2. »Sa dobro otrok tega okraja,

kir le tiza bo najvezh k pridu prshlo in k varbolshi erashli.«

3. »Sa obraniti v fari tolkajn denarjev, kateri od tukaj bi se imeli poshilati v druge kraje sa podvuzhenje svojih otrok.«

4. »Sa pokasati ussim drugih pot prave skerbi, kir doslej (zheravno je blo dosti potrebno) se ni mogel snajti en svirk sa plazhai inu sdershal te tulkaju potrebna shule.«

Pač lepo spričevalo za naše prednike pred 117. leti! Po tedanjih razmerah niso imeli nič manj smisla za izobrazbo od nas. Zanimivo je, da se v pogodbi omenja, da se bo učilo »koker mogozhe krainskio in nemshku.« Da je pogodba istinita in podpis lastnorodni, potrjuje gosposka v Jablanici, kateri je takrat pripadalo Trnovo, in lastnorodni podpis barona Lazzarini-ja.

Znanost in umetnost

Oton Župančič
petdesetletnik

(23. jan. 1878 - 23. jan. 1928)

Vse človeške misli, vsa človeška čustva in stremjenja, katere poedinec doživlja v sebi, katere v veliki meri samo sluti, katerim pa ne more dati živga izraza, tem ve dati pesnik lepo obliko, ki je v svoji dovršenosti izraz njegove samobitne osebnosti. Pesnik čuti zase in izpove, človek pa uzre v njem samega sebe in se ob njem dviga. Misli, ki so se mu preje težko in mukoma dvigale, ki so bile sorodne pesnikovi misli, se sedaj z lahko samostojno razvijajo. Uživi se v pesnika in v samega sebe in pristno podoživlja in doživlja lepo lastne in tuje duševnosti. Vse v človeku postane čisto in se dviga v realnosti nad realnostjo življenja. Življenje je umetnost nadrejenosti, a umetnost je svojevrstno življenje, katero se mora kriti z realnim življenjem.

Pesnik koraka pred svojo dobo, ker je jasnost njegovih doživljajev velika in ker je njegov oshvačenje vseh vrednot jasno. Njegova zavest je globokejša in njegova misel je prosta vsakdanjih malenkosti. V svojem izpovedovanju je prost in dan mu je božji dar snovnega oblikovanja, ki nam pričara, ustvarja oziroma soustvarja lepoto. Ker se v svojem snovanju nemočno veže na vsakdanje predsodeke, ker da v sebi samemu sebi prosto pot, je lahko izraz njegovega jaza močan in dosleden in nevezan na človeške malenkosti, ki zastirajo pogled na preteklost, sedanjost in bodočnost. Zato je pesnik glasnik naprednosti in odstiratelj sedanjosti, ki ji mi pravimo bodočnost, ker nam ni tako jasna v naših mislih. Logika pesnikova je bolj intuitivna kot miselna.

Vse to je Župančič. On je dojel samega sebe in je dojel svojega sočloveka, doživel je svojo domovino, doživel je svoje človeštvo. Trpljenje domovine mu je jasno in on sočustvuje z njim, ga doživlja:

Kje domovina si? Ali na poljih teh?...
Slutim te, čutim te. Sanja poetova
letala dolgo — je let nad teboj,
gledala, slušala, plakala, upala,
izpraševala za tvojo skrivnost.
Školjka na morskem se dnu razbolela je,
v biser je stisnila svojo vso bol —
srce poeta — kaj v tebi se zbralo je?
Srce poeta — od nje si bolno. (Duma).

Ozira se po slovenskih izsekih v Ameriki, v Vestfaliji: Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji — so nam izginili — več ne doseže jih — naše oko... Kje domovina si?... — Boš jih kot lastovke k sebi prisklajala? — Kakor golobe prizvala pod krov? — Ali jih tuj bo slava premamila in jih nikoli več k tebi ne bo?... (Duma). Pesnik hoče biti vez med njimi in domovino, on občuti njihovo in njeno bolelost.

Predno je pa pesnik pogledal v domovino v sebi, je pogledal v samega sebe. Gleda vase in se skuša doumeti:

Predaj se vetrom — naj zre, kamor hoče!
Naj srce se navzika in izjoče!
Vendar morar, ko je najvišji dan,
izmeri dalje in nebeško stran...

Gre mimo ženske in išče v njej svojega uravnovešaja:

Duša je od tebe bolna
in brez tebe ne ozdravi:
ah, kako se tebi pravi,
roža ti skrivnosti polna?

Išče in trepeče, doživlja razočaranja. Krasne cvetove, ki so cveteli na njegovem srcu, polju širokem, je potrgala deva, povila lep sopek iz njih in drugemu na prsi pripela. Njegovo sr-

ce je sedaj, polje široko — pusto in prazno — kakor brez zvezdic — nebo visoko, — kakor brez ribic — morje globoko... Lepo to njegove duše mu je ona zaprila, ali zaprila je sebi ne njemu, v njem je moč in hrepenenje ga tira naprej. On obožuje kar je večno ženskega in si upa to pridobiti tudi zase: "Okrog mene je puščoba, — v mojem srcu pa vijo se — kvišku hrepenenji cveti — k tebi hrepene..." Drugje zopet najdemo silnega izraza tega hrepenenja, ki ni še doumel tega ženskega: "Ti skrivnostni moj cvet, ti roža mogota, — jaz sem te iskal, — mi-mo tebe sem šel za pogledom sem te — in sem ves vztrepetal..." Njegovo srce zasluži njeno tajno moč: "In v moji duši zacvelo je — zakladov nebroj, — vse bitje mi zabrepenelo je — za teboj, za teboj... O jaz sem bogat — pomagaj, pomagaj mi dvigniti — moje duše zaklad..." Približuje se vedno bolj svojemu idealu. Njegovo hrepenenje se vedno bolj konkretizira: "Moja Madona! — Milost sem našel — v tvojih očeh sinoči. — Najini duši — sta se objeli — v tihi minuti čarobni... Moja madona! — V čisti jasni svojo ljubav sem okopal: — Glej, kak trepeče rosa nedolžna — v kelihi mistične rože..." To razdobje je polno tavanja, iskanja, hrepenenja, razočaranja, obupa, čistosti in jasnine. Bori se sam s seboj. A vnani izraz je umrjen, lep, točen in pristen. Pesmi-ce so produkt trenutnega razpoloženja, ki je pa tvorba skupnosti pesnikov v celi tej dobi. Misel obkroža predmet njegove ljubezni, ga ovija in mu ga oblikuje, da se bo lahko pozneje popolnoma uživel v svojo družico in jo vsestransko razumel. Preko obupa in divjega hotenja, da prevpije samega sebe, se pripravi do svoje moči: "In nikjer, nikjer tolažbe — in duši ni potrti. — Stud v življenju, gnus v nasladih — ... A po smrti?... In preko tega zavzani ugašena struna njegovega bistva, ki se že počenja zavedati samega sebe: "Dajte mi časo polno svetlobe — Exi to se pravi: do dna. — ... Srce, ti moje mlado srce, — ne obupuj! — Dokler si lačno, dokler si žejno, — vase veruj!..."

Ti akordi se vijejo in se prepletajo v sto in sto modulacijah, ki govorijo o vsem tem, o njegovem življenju, o njegovi tvornosti, o moči njegove duše, ki je bogata, ki se opaja v svoji vedrini. Lepota njegovih pesmi je tako velika, da je le sama sebi popoln komentar. Preko njega samega vodi pot do drugih, do domovine, do človeštva. V svojih pesniških zbirkah je Župančič raste in postaja vedno bolj dovršen, dokler ni dosegel v zbirki "V Zarje Vidove" višek svoje dosedanje rasti. V teh je konkretiziran on sam, domovina, človeštvo, je odstir pogled v zarjo vidove, ki bodo šele prišle in ki se bodo porodile iz trpljenja, iz groze svetovne vojne. V sebi in v svojem narodu uzre človeštvo. Bodočnost leži v nas in v naših živih zaplokih, tudi če so še samo v naših mislih in bodo konkretizirani v naših otrocih. Slika ni nikjer pretirana. Sedanjost se razvije iz preteklosti in v sedanjosti se poraja bodočnost. To je harmonična celota v pesniku in med pesnikom in kakor ga doume njegovo srce in veličina njegovega zdravega optimizma. Udašnil je življenju svojo lastno dušo in ne čutimo nobene disonance med to dušo in splošno človeško dušo, ki se izraža v skupnosti vseh kot živega organizma. Knjigo je posvetil svoji ženi ANI, iz katere vne poje njeno ljubezen do njega in sočustvanje do onih, ki

ne doživljajo take ljubezni: PISALNA STROJA "Remington" in "Continental", malo rabljena, sta na prodaj in na ogled v knjižarni Carducci, Gorica (bivša Narodna knjižarna).

DEKLE, pridno in pošteno, večje kuhinja in vseh hišnih del, se sprejme. V. Geppa 20.

HISKA z dvema prostoroma in vrtom se prodaja. Pojasnila, Rojan, Verniellis 527.

SPALNE sobe, poročne, bukovne, masivne, s piho ali umivalnikom 1700, topolove, posebno močne 1800, druge luksuzne 1950, postelje z mrežo L 150. Türk, Cesare Battisti 12. Pazite na naslov. 58

BRIVCA sprejme brivnica Kolakovič, Idrija 275.

GOSTILNO "Alle Corriere" prej Portorože, Via Romagna št. 4, blizu kavarne Fabris. Postajališče korijer, shajališče delavcev in okoličanov. Najboljša domača kuhinja, prvovrstno okoličansko, vipavsko, istrsko vino in kraski teran. Za dobro postrežbo jamči udani Štefan Stančič. 74

GOSTILNICA se išče za gostilno "Pri Grudnu" v Gabrovci pri Proseku št. 43. 75

25-LETEN mladenič išče službo kot hotelski sluga, eventualno tudi kot pomočnik. Trst, Via Coroneo št. 1, V. 76

ZALOGA papirja. Uvoz in izvoz na vse kraje. Cene ugodne. Tvrška G. Dollinar, Via Ugo Polonio 5, Trst. 1452

POZOR! Velika zaloga vseh mrtvaških potrebščin. Krste za odrasle od L 60 naprej; krste male od L 15 naprej. J. Sakšida, Dornberg 16

AVTO znamke Aurea s petimi sedeci, skoraj nov se prodaja po ceni. Naslov pove goriska uprava. 66

SPALNI divani, otomane navadni in luksuzni. Ferjancic, tapetnik, via S. Maurizio 9. 17

GOSTILNO na prometnem kraju oddam v najem, eventualno prodam. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 65

ŠIVILJA izvršuje vsakršna dela po nizkih cenah. Piazza Foraggi 4, vrata 2. 64

NA OSMICI v Sv. Križu pri Trstu št. 38, se toči izborna domača vino, črno in belo, po L 4.— l. Priporoča se lastnik Košta Anton. 63

GOSTILNA "Al Cavallino", Via Valdirivo 20 toči vipavsko belo po L 4.—, za dom 3,60, istrsko črno L 4,40, za dom L 4.—. 67

HARMONIKA (Triestino) 3 vrste, 39 basov, se prodaja. Godina Just, Škedenj 269. 68

SAMOSTOJNA, dobro situirana gospodinja, srednjih let, z lastno hišo, želi znanja z značajnim gospodom boljše izobrazbe, 28—35 let starim, zmornim gospodarstvom. Samo resne ponudbe poslati na tržaško upravnistvo pod šifro "Tajnost". 69

V "Belokranjski deklici" zaživijo nerojeni v svojem hrepenenju: "Gola deca neboljena, — nerojena, nespočeta, — plakajo po majhah svojih: — bela vila nima mleka. — ... Drugje zopet toži z bodočo materjo: "Kod ho-diš, kodrolašček zlati moj? — ... ah, ali naj vso dušo izkoprim? — Povej mi, kodrolašček moj, doklej?... Z bogastvom in lepoto svojega jezika, se je lahko upal presaditi Shakespearija k nam. Prepsnil ga je umetniško dovršeno. Pustil je Shakespearija a dal mu je pristnega življenja med slovenskim narodom. Poizkušal se je tudi v originalni tragediji z "Veroniko Deseniško", ki je umetniško delo radi svojega zvojevrstnega sloga, kjer živijo junaki svoje pristno življenje. Vendar pa temu delu manjka prava dramska zgradba.

(Dalje na IV. strani)

ZAHVALA

Ob priliki smrti našega nepozabnega očeta in starega očeta

Ivana Čuk

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način pomagali spomin blagega pokojnika.

Prosek, 21. januarja 1928.

Družina ČUK.

POGLANO*)

ZAHVALA

Zavarovalnici L'Union ter g. Aug. Ravnik-u v Gorici, Via Barzellini št. 2 za točno in pravilno izplačilo odškodnine za moje vsled požara poškodovano poslopje. (146)

Alojz Makarovič, Avča.

*) Za članke pod tem naslovom odklani uredništvo vsako odgovornost.

MALI OGLASI

S 1. februarjem bodo se odprli Piazza Ponterosso 2, tel. 44-82, novi skupni tečaj z razredi po največ 10 gojencev. Hrvatsko, angleško, francosko, nemško, špansko, italijansko. L 20.— mesečno. 31

NEVESTE POZOR! Za 300 lir dobi-
vzmeti za dve postelji. Jelertič, tapetnik,
Trnovo - Il. Bistrice. 3

KOT TRGOVSKI poslovođa ali pomočnik, stariša moč, verziran v špeceriji, manufakturi, železnici in galanteriji iščem mesto. Pomoč pod "Verziran" na tržaško upravnistvo. 78

SPREJMEM pomočnika - pomočnika za dobrodočelo trafiko s primerno kavčijo v Gorici. Naslov pri gorški upravi.

vih Angležev.
Ko hitro so se vrata za odšlih zaprla, je Robineau pomignil Davidu, naj sede na stol primizi in ko je še sam sedel mladeniču nastopilo ter jo položilo na mizo med oba.
Ponosen smehljaj mu je tedaj zaglajal na ustnih; Davidove oči so z neprikritim začudenjem obstale na očeh.
"Ta delec melodrame sem si obljudil, če Vas najdem, že pred mnogimi tedni," je pojasnil Robineau. "Pištola, ki je nabita, je namenjena Vam. Ako me čez nekaj minut zaželite ustreliti, storite to brez obotavljanja. Contrecoeur, ki je moj prijatelj že iz časa, ko sva bila skupaj na akademiji, je s častno besedo vezan, da pripíše mojo smrt nesrečnemu slučaju. Vam se ne bo zgodilo ničesar. Hvala nebesom, da moška čast, ki je videti mrtva, mnogokrat samo dremi. Moja čast se je v meni prebudila in radi tega sem Vam sledil skozi vso dolgo pot do tu, da kolikor morem popravim in poplačam za najostrejši zločin, katerega more sploh izvršiti človek, ki se amatra za gentlemana."

PISALNA STROJA "Remington" in "Continental", malo rabljena, sta na prodaj in na ogled v knjižarni Carducci, Gorica (bivša Narodna knjižarna).

DEKLE, pridno in pošteno, večje kuhinja in vseh hišnih del, se sprejme. V. Geppa 20.

HISKA z dvema prostoroma in vrtom se prodaja. Pojasnila, Rojan, Verniellis 527.

SPALNE sobe, poročne, bukovne, masivne, s piho ali umivalnikom 1700, topolove, posebno močne 1800, druge luksuzne 1950, postelje z mrežo L 150. Türk, Cesare Battisti 12. Pazite na naslov. 58

BRIVCA sprejme brivnica Kolakovič, Idrija 275.

GOSTILNO "Alle Corriere" prej Portorože, Via Romagna št. 4, blizu kavarne Fabris. Postajališče korijer, shajališče delavcev in okoličanov. Najboljša domača kuhinja, prvovrstno okoličansko, vipavsko, istrsko vino in kraski teran. Za dobro postrežbo jamči udani Štefan Stančič. 74

GOSTILNICA se išče za gostilno "Pri Grudnu" v Gabrovci pri Proseku št. 43. 75

25-LETEN mladenič išče službo kot hotelski sluga, eventualno tudi kot pomočnik. Trst, Via Coroneo št. 1, V. 76

ZALOGA papirja. Uvoz in izvoz na vse kraje. Cene ugodne. Tvrška G. Dollinar, Via Ugo Polonio 5, Trst. 1452

POZOR! Velika zaloga vseh mrtvaških potrebščin. Krste za odrasle od L 60 naprej; krste male od L 15 naprej. J. Sakšida, Dornberg 16

AVTO znamke Aurea s petimi sedeci, skoraj nov se prodaja po ceni. Naslov pove goriska uprava. 66

SPALNI divani, otomane navadni in luksuzni. Ferjancic, tapetnik, via S. Maurizio 9. 17

GOSTILNO na prometnem kraju oddam v najem, eventualno prodam. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 65

ŠIVILJA izvršuje vsakršna dela po nizkih cenah. Piazza Foraggi 4, vrata 2. 64

NA OSMICI v Sv. Križu pri Trstu št. 38, se toči izborna domača vino, črno in belo, po L 4.— l. Priporoča se lastnik Košta Anton. 63

GOSTILNA "Al Cavallino", Via Valdirivo 20 toči vipavsko belo po L 4.—, za dom 3,60, istrsko črno L 4,40, za dom L 4.—. 67

HARMONIKA (Triestino) 3 vrste, 39 basov, se prodaja. Godina Just, Škedenj 269. 68

SAMOSTOJNA, dobro situirana gospodinja, srednjih let, z lastno hišo, želi znanja z značajnim gospodom boljše izobrazbe, 28—35 let starim, zmornim gospodarstvom. Samo resne ponudbe poslati na tržaško upravnistvo pod šifro "Tajnost". 69

Pogrebno društvo v Barkovljah

vabi vse člane na svoj redni občni zbor

ki se bo vršil dne 5. februarja 1928., ob 13. uri, v gorenji dvorani Obrtniškega društva v Barkovljah - Riviera št. 82, s sledečim dnevnim redom

1.) Poročilo predsednika, b) tajnika, c) blagajnika.
2.) Volitve novega odbora.
3.) Razno.
Dolžnost vseh članov je, da se polnoštevilno udeležijo tega občnega zbora.

ODEBOR.
NB. Po členu št. 34 društvenih pravil se bo vršil občni zbor v slučaju nezadostne udeležbe pol ure pozneje in bo veljaven ob vsaki udeležbi članov.

ZDRAVNIK

dr. Franc Gruden

ordinira od 1. januarja v Trstu V/a S. Lazzaro 23/II

(zraven kavarne Roma) od 10.30 do 13

V Nabrežini ordinira samo popoldne od 14—18 (na lastnem domu)

TRTE, cepljene, bele in črne, prodaja po nizkih cenah dobroznana trtnica J. Pipan, Preserje, Komen. 72

BABICA diplomirana, (govori slovensko) sprejema noseče. Bodulich, Madonna del del Mare 19, Il. 73

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 18

Zahtevajte originalno steklenico!

Acqua dell'Alabarda

vsebuje kinin, ki je dobro sredstvo proti izpadanju las, in čisti glavo

LEKARNA CASTELLANOVICH

LASTNIK F. BOLAFFI

TRST - Via Giuliani 42 (Sv. Jakob) - TRST

GORICA - Fiogel, Via G. Carducci 9 - GORICA

KURJA OČESA

z mazilom se odpravlja takoj

RYA

FARMACIA SPONZA, Trst, V/a Tor S. Piero 10

Pazite na ponaredbenost. — Dobiva se v vseh lekarnah po nižnji ceni L 3.—.

Vlažno vreme,

vreme revmatizma, živčnih bolezni, protina i. t. d. Ne pozabite, da so najboljša sredstva proti takim boleznim tablete

ASPIRINA

ki so popolnoma neškodljive

Ne kupujte posameznih tablic, ampak vedno originalne cevčice "BAYER" z 20 tablicami ali pa ekonomični zavitek "BAYER" z 2 tablicama.

Naročajte "Edinost"

Ubrinite se INFLUENCI

Vzemite

ZJUTRAJ

z vašim prvim zajterkom

ZVEČER

z gorko pijačo

En

CACHET

FAIVRE

ki vsebuje

OXYCHINOTHEIN

ki Vas obvaruje

vsake bolezni boljše nego kinin.

ZAHTEVAJTE NA VSAKI ŠKATLI OZNAČBO: STABILIMENTI CHERCOT - MILANO

Škatlica z 1 Cachet L 0-80

Škatla z 12 Cachet L 8-—

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Brezposelni! Lahko vam bo najti kak posel, če se takoj obrnete na avtomobilsko šolo, kjer boste mogli dobiti po 8 ali 15 dneh oblastveno zajamčeno pravico in sposobnost voziti osebne in tovorne avtomobile, vlečnice in vsake druge motorje na pok.

Stariši! Vaši otroci lahko postanejo vrli mehaniki in avtomobilski vozniki, bodo znali popraviti vsak mrt r, mogli najti dobro nameščenje in obilen zaslužek. Vpišite jih takoj danes v mehanično avtomobilsko šolo!

Vojaški novinci! Priskrbite si vsadno dovoljenje za vožnjo avtomobilov, katero vam bo zelo dobro služilo (v vaši službi).

MEHANIČNA AVTOMOBILSKA ŠOLA - Via Imbriani 14 - Trst - Trieste - Telefon 48-90

Ravnateljstvo bo skušalo vam najti kako nameščenje.

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

Patent zajamčen v 8 do 15 dneh

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske prošlosti (105)
Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

Toda kako drugačen Robineau! Ne le po čudni obleki, ki jo je nosil niti po smrtnih lasih in nepristrženi bradi, tudi v drugih ozirih ni bil več podoben sebi. Je li mogoče, da bi to bil nekdanji Robineau iz Quebeca, ki je bil vzor elegance in moške lepote tako po obleki kakor po obnašanju; je li mogoče, da bi bil to tisti, čigar spretnost v bojni umetnosti je komajda nadkrijevala njegovo popolnost v obnašanju in osebni čistosti? Je li mogoče, da bi to bil tisti Robineau, ki je bil zmeraj skrivnostno resen, ki je bil tako molče in ki se ni nikoli niti nasmejal, kakor da ga neprestano pokriva in teži mračna senca globoke pokopane žalosti? Kajti ta Robineau, katerega je zrl sedaj in ki je bil od dolge, nevajene poti ves izmučen, se je smehljaj, ko ie

hital nasproti in mu prožil obe roki v pozdrav, kakor da mu je tovariš in prijatelj ne pa visok častnik, čigar roka ni še nikoli stisnila njegove desnice.

"Hvala Bogu, da sem Vas našel!" je vzklil in se obrnil nato h Contrecoeuru. "Stotnik, to je David Rock, o katerem sem Vam pravil in kateremu dolgujem več kot more moje življenje poplačati in ki je bil neposredno vzrok, da sem ubil Vašega starega prijatelja stotnika Jeana Talona."

Contrecoeur je stegnil roko. "Iskrečno sem Vam hvaležen zato, poročnik Rock," je rekel. "Stotnik Robineau je boljši strelco od mene in s tistim Talonom sva imela poseben račun skupaj, ki bi ga poravnala po mojem povratku, najbrž z neprijetnimi posledicami zame. Zda Vas pa moram zapustiti, ker Robineau Vam bo gotovo povedal mnogo takih stvari, ki so primernejše za štiri ušesa." Ko je odhajal, se je David v mislih vpraševal, kako je neki mogoče, da je ta prijazen in vljudni gospod, tako izrazit gentleman skozi in skozi, vendar mogel tako ravnodušno gledati prejšnji večer na sežiganje ži-

je s sestro Estero preprečil zločin in kako se je Anica vrnila v samostan. "Bigot me je radi tega tako sovražil, da je naročil svojemu lo-povskemu psu Talonu, naj me ubije, sreča mi je vsekakor bila mila in naslednje jutro sem pognal Talonu kroglo skozi srce," je nadaljeval Robineau in pravil potem Davidu, kako je eno ali dve uri pred bičanjem hitel v samostan odločen povedati Anici vse, kar je vedel o Bigotu in kako so potekali Davidu listine, ki so ga potem bile označile za izdajalca.

"V samostanu so mi rekli, da je mademoiselle St. Denis bolna in da z njenim razumom najbrž ni vse v redu. Vstopa mi pa niso dovolili niti potem, ko sem ga odločno zahteval. Vkljub temu nisem mogel zapustiti samostanskih vrat. Dobro sem znal, kdaj se je bičanje začelo in vedel sem, kdaj se pomika po klancu navzgor, do zdevale se mi je celo, da slišim hrup množice, a kakor da sem priklenjen, se nisem mogel ločiti od samostana. Se enkrat sem poskusil s trkanjem in ponovno so mi odklonili željo, da bi govoril z Anico. Toda preden so se vrata dobro

zaprla pred mano, ko se znova odprejo in na ulico prihiteli Anica, za njo pa nuna, ki jo je zaman skušala pridržati. Mene je zagledala in spoznala takoj. "V začetku sem sam mislil, da je blazna in da jo bom moral vrniti sestrji Esteri in materi prednici, ki sta šli za njo. Glava njena je bila nepokrita, obličje je pa bilo bledejšo od smrti. Slišala je hrup množice, ki se je zbirala na trgu in vidno se je borila, da ne bi obupno zakričala. Pograbila me je za

Zupančič je pesnik vseh dob in zato bo obstal vzlic novim umetniškim strujam in spremenjam ljudskega okusa. Ob stal bo, ker so njegove pesmi veran izraz večnoloveškega, katerega ravno tira človeka, da ne miruje, ampak, da vedno znova išče in vedno na novo snuje. Zupančič je vedno star in vedno nov. Zupančič bi bil isto pel preje, kot poje sedaj, in bi pozneje pel, kot sedaj živi Zupančič. Le način izražanja bi bil mogoče drugačen, ker ta je oni, ki se spreminja po človeškem okusu. Jezik njegov je bogat, je popoln. Lepota njegovega ustvarjanja bo preživela nas in vso našo bodočnost.

J. K.

Gospodarstvo

KMETIJSKA ORODJA IN STROJI

Narobili smo večjo izbero vsakovrstnega kmetijskega orodja, šape raznih velikosti, izdelane po meri za tržaško okolico. Kras in Istro, ter vse ostalo gospodarsko orodje. Stroje: slamočernice „Mayfahrt“, travnišnice in njivske brane, plugi, gnojnične sesalke, plužna telesa, posnemalnike za mleko, transportne vrče za mleko itd.

Čebelarstvo orodje in potrebščine: vse kovinske dele za A. - Z. panje, matične rešetke, pocinjeno žico za pritrdjevanje satnic, kolosca za čiščenje žice, topilnice za voske, nože in vilice za odkrivanje satovja, kadičnice in pipe, umetna satnica ter vse ostalo čebelarstvo orodje, ter naraven in zajamčen čist med od domačih čebelarjev.

Umetna gnojila: Superfosfat, kalijev sol, čilski soliter in žvepelo-kisli amonijak, za kmetijsko sprejemamo tudi vagona nuročita po najnižjih dnevnih cenah. Masna krmliva za živino in ptičjo krmo; orehove tropine, kladno apno, laneno seme, svetlika, prosa, ogortica ali raviton, luščeni oves, konoplja, solenica ter pripravljena masenica za ptice.

Disulina za zdravljenje obolenih živine ter razna druga sredstva za razkuževanje semen in proti rastlinskim škodljivcem.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ul. Raffineria 7 in Torbianca 19 Tel. 44-39.

Modra galica

Tržaška kmetijska družba v Trstu javlja, da je sprejela vsa do sedaj dospela naročila za angleško modro galico in da bo dospela ista koncem meseca marca ali začetkom aprila 1928. Ker ima družba še nekaj vagonov angleške modre galice na razpolago, vabimo vse one, ki se niso predmamovali in ki se želijo preskrbeti s pravo in zajamčeno angleško modro galico, da jo nemudoma naročijo ali naravnost pri nas ali po potom svoje zadruge, ki naj pošlje skupna naročila Tržaški kmetijski družbi. Naše vinogradnike in vsa druga opozarjamo, da polagajo vso skrb na to, da dobijo res zajamčeno in dobro modro galico ter da jo naročajo le pri poznanih kmetijskih organizacijah.

Deteljna semena.

Nakupili smo večjo množino izbranega semena večne detelje ali lucerne z najvišjo odstotnostjo čistote in kalivosti, preiskano od rastlinskega analitičnega laboratorija s spričevalom analize. Vsakemu naročniku jamčimo, da je blago brez predenice in najboljšee kekovosti.

Zelenjadina in vrtna semena

vseh vrst imamo v zalogi v nadrobni razprodaji, kakor špinac, redkvice, vrtno ali solatno peso, ter krmno peso, izbrane vrste graha, kolerabo, erfurtski karfiol, zelja, vrzot, ter čebulček za sajenje.

Posebno pa opozarjamo na razne izbrane vrste zelenega fižola brez niti, naročenega iz Nemčije.

Loterijske številke

izrečane dne 21. januarja 1928:

BARI	74	71	83	43	57
FIRENZE	74	48	50	76	62
MILANO	71	80	29	62	57
NAPOLI	6	20	72	89	29
PALERMO	32	88	5	39	28
ROMA	3	79	60	32	87
TORINO	2	37	54	35	62
VENEZIA	55	6	70	47	23

RAZNE ZANIMIVOSTI

Zopet bogata beračica

Agentje so opazili, kako nadleguje občinstvo 50-letna beračica Marije Crostelli iz Saniardarene v najbolj prometni genovski ulici San Luca, zato so jo prišli in odpeljali na kvesturo. Pri telesni preiskavi so dobili pri njej nekaj nad dvajset lir in potrdilo banke o vložitvi precejšnje vsote v denarju in liktorskih obveznic za L. 16.000. Preiskava se nadaljuje, ker so vsi prepričani, da ima žena tudi pri drugih bankah naložen denar in ne prosjači iz potrebe, marveč iz skopušstva in grabežljivosti.

Novo sredstvo proti koleri

Francoski zdravnik Dherelle je izel nalog od angleške vlade, naj proučuje v Indiji nastop, širjenje in zdravljenje kolere. Po zanimi-

vih poskusih se je posrečilo zdravniku znanjati umrljivost in sicer od 62 odstotkov na 8 odstotkov. Do teh uspehov mu je pripomoglo sredstvo „bakteriophage“ (žre bakterije), kakor ga je zdravnik sam krstil. O sredstvu, ki ga je sam izumil, noče zdravnik še ničesar povedati.

Največji honorar

Lloyd George, znan angleški politik, je odstopil izključno pravico objave svojih poročil o potovanju po Južni Ameriki neki ameriški novinarski agenciji za fantastični znesek 80.000 funtov sterlingov (nad sedem milijonov lir). S tem sta Roosevelt, nekdanji predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike, in ameriški pisatelj Jack London, ki sta prejela mala po dolar od vrste, premagana in je Lloyd George postavil s svojim spisom nov svetovni rekord kar se tiče pisateljskega honorarja.

Druga stava

Nenavadna stava se je napravila v Jutlandu. Danski artist Bernardi se je dal odpeljati na morje. Neki ribič je vtaknil artista zvezanega v vrečo, obtežil jo z dvema velikima kamnom in jo vrnil približno tisoč metrov od obali v morje, ki je tam pet metrov globoko. Čez trideset sekund se je Bernardi prikazal na površju. Mnogi, zbrana na obrežju, ga je sprejela z obilno pohvalo, peljala ga v mesto, kjer se mu je izročila vsota dobljena stava.

Dvakrat povedala

Stavbenik Julij Plouque in njegov prijatelj mesar Patron sta se vozila v avtomobilu po cesti, ki je vodila ob železniški progi, blizu Meaux-a, kakih trideset kilometrov od Pariza. Ker sta bila ob vinjenju, sta podrla na tla kmeta Čehoslovaka Ciprijana Grambika, ki je obšel nezavesten na cesti. Svoje ga čina sta se oba ustrašila in da zvalita krivdo raz sebe, sta položila nezavestnega kmeta na železniško progo, kjer ga je tudi v resnici, kakor sta domnevala, povozil nekaj minut pozneje železniški vlak. Toda oročnikom se je posrečilo priti resnici do dna, prišli in zaprli so oba krivca, ki sta priznala svoj zločin.

Pomnjanje — najnovejša moda

Dunajskemu profesorju anatomije (raztelesovanja) Hochstetterju se je posrečilo izumiti nov način pomnjanja (izpremenitev trupla v mumijo), kakor so ohranjali Stari Egipčani trupla svojih Faraonov do današnjih časov. Takoj se je ustanovila akcijska družba „Aeternitas“ (večnost), ki bo izkoristila ta izum. Glavni odjemalci bodo ameriški filmski igralci, ki bodo uporabili to priliko in si napravili domač panoptikum z mumijami svojih ljubljencev, psičkov, mačk, levov, opic in papig.

Velika potrošljivost

Neki urar iz Courgenay-a (bernska Jura v Švici) je izrezal iz tenkih desic milanski dom in sicer točno po načrtih, ki si jih je dal poslati iz Italije. Za to delo je mož porabil osemnajst let in je delal nad 5000 ur. Obseg vzorca znaša 5 m in pol, dolgot 1.35 m in širok 0.85 m. Umetnina je sestavljena iz 7000 kosčkov, šteje 124 stolpov in 157 oken. Za izdelavo enega samega okna je bilo treba šestnajst ur dela. V umetnino je vpeljana električna razsvetljava, kar daje umetnini v temi še poseben izraz in umetniški učinek.

Družtvo dedičev

Mesteca Gross-Umstadt v Odenwaldu na Nemškem se je polastila razburjenost. Govorci se skoraj izključno o velikanski dediščini. Ustanovilo se je tudi že v ta namen društvo. L. 1816. je umrl v Delaware v Ameriki trgovec s kožami in brodolastnik Johann Emmerich o priliki neke neugode na morju. Bil je družabnik Jakoba Astorja in je imel mnogo dragocenih posestev na Manhattan-u. V svoji oporoki je določil, da se mora njegova dediščina komaj sto let po njegovi smrti izplačati. Dediščina je narasla do vsote 174 milijonov dolarjev. Od leta 1916. se že bje boj za to dediščino. Nekdo je v zadnjem času ugotovil, da je bil bogati Emmerich doma iz Gross-Umstadta in sicer iz gostilne pri „angelju“. Odtod torej tako razburjenje.

Usmrtilitev gorila-človeka

V Winnipegu je bil večkratni morilec Nelson, znan pod imenom „gorilski človek“ obesen. Obsojen je bil, da je neko žensko in neko deklico umoril, toda obstojal je utemeljen sum, da je v Zedinjenih državah Severne Amerike in v Kanadi umoril še 22 drugih žen in eno učenko, ker so bile vse te ženske na popolnoma enak način zadavljene. Umor je izvršil v nekaki sadištni pianosti. Do zadnje minute je ohranil neverjetno in skoraj nenaravno mirnost.

Novi Adam

V Neaplju je opazil mličnik v bližini vojaškega spornega prostora popolnoma nagega človeka, ki se je pozno zvečer in vkljub nizki temperaturi izprehajal. Ko je izprehajalec opazil mličnika, je hotel zbežati, a se je premislil in prosil mličnika, naj mu pomaga. Mličnik je spravil moža do bližnje policijske postaje. Tu se je ugovorilo, da je novi Adam ukradel nekaj ur prej dvema znanca nova obleko, zlato verižico in nekaj gotovine. Okradenca sta ga pa izsledila in ga za kazeno popolnoma slekla. Tat se bo moral zagovarjati radi tatvine, energična maščevalca pa radi prekoračenja pravic.

Različni razsodbi

Ivan Wimpfpassinger je znan ne samo na Dunaju, marveč po vsej Avstriji. Svoje dni je stal pred dunajsko poroto, obtožen, da je umoril svojo ženo, imel njeno truplo več dni pod posteljo in polagoma metal odsekane kose trupla v Donavo, da bi ga prehudil smrad ne izdal. Pri nekem takem ponočnem pohodu so ga opazili v trenutku, ko je vrzel stegno žene raz most v reko. Pred poroto je bil Wimpfpassinger popolnoma oproščen. Te dneve se je moral isti Wimpfpassinger zagovarjati pred okrajno sodnijo na Dunaju radi sleparije, ker se je bil polastil manjše vsote iz neke najdene denarnice. To pot pa ni imel obtoženec take sreče ko prej in je bil obsojen na 8-dnevni zapor.

Edina zalogar je na debelo

EUGENIO PINCHERLE

Gorico, Piazza della Vittoria 24

Usiznavljena 1. 1833 - Tel. int. 108

Najstarejša tvrdka v tej stroki

Priporoča se trgovcem,

kramarjem in krošnjarjem.

Cene zmerno. (861) Postrežba točna.

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDECI in za OKREVANJE

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

Prilika za plesne večere (1928)

"OLD ENGLAND"

Trst - Corso Vitt. E. III. št. 26 - Trst

Cene izdelane obleke od L. 325 — naprej

Smoking po meri od L. 395 — naprej

TOVARNIŠKE CENE!

PELKARA

POTREBŠČINE

na kovače, mehanike in mizarje

Imamo pri

PELLER, KAHAN & C.

Trst, Via S. Nicolò št. 12

Lačna skladnica v prosti hiši

TOVARNA REMISEND - TRST

NA OBROKE

Obleke, paletete, dežni plašči, tkanina, perila, platno, dežniki, gilet, volneni pulaver, blago velour l. t. d.

Znižane cene! Pogoji ugodni!

Via Roma 3, III. nadstropje

A. CRISMANCICH

Via Solitario 16

Najboljše cene v Trstu.

Zgana, Rum . . . L. 12—

Marsala 5-20

Vermouth 5-20

Punsch 14—

vino, likerji in spiriti na izbero. (994)

Al Gran Risparmio

S. LEVI

Trst, Via S. Lazzaro 9

NOVI DOHODI

PLATNO za bala 150 cm . . . L. 5-50

„Madonna“ 150 cm . . . 5-50

„Douglas“ 150 cm . . . 6—

„Douglas“ debelo 150 cm . . . 6-50

„Douglas“ extra 150 cm . . . 7—

Platno Madonna l. vrsta 80 cm L. 3—

Madapolan od L. 2— naprej. „Pelle d'uovo“ 80 cm L. 3-50. Platno „Douglas“ extra, 80 cm L. 3-50. Blago za prte od L. 6— naprej. Partija prtičev od 95 cent. komad. Satin škropljen po L. 2-80, satin, črn, dvojna visokost od L. 4— naprej.

Velika izbira brisač, robcev, ženskih, moških in otroških nogavic. (91)

Blago prve vrste. - Postrežba točna.

VELIKI DOHODI

TRST POHIŠTVA TRST

Prodaja od najnavadnejšega do najfinjšega, v veliki izbiri. Najugodnejše cene. Na drobno in na debelo. Pošiljatelj na vse kraje. (137)

R. CAMPONOVO

Viale XX. Settembre 33.

Najboljše cene plačujem za

KOŽE

kna, zlatc, lisic, dihurjev, vider, jazbec, mačk, veverice, krivov, divjih in domačih zajcev itd. itd. pošiljave po pošti.

Sprejemajo se

D. Windspach - Trst

Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 16

Telefon int. 35-65.

Soc. Magazzini di Liquidazione

Centrala v Trstu, Via Felice Venezian 9

Podružnice: v Trstu, Via Solitario 5, Zaloga Koritnik. — Tržič: Panzano. — Milje: Largo del Porto. — Koper: Via Callegheria. — Gorica: Via Garibaldi 6, Magazzino del Popolo. — V kratkem se odpre podružnica na Reki.

INVENTAR

Senzacionalne cene

Platno-bombaževine

Madapolan L. 1-50

Fianela, tiskana 0-95

Platno za rjuhe 150 cm . . . 3-90

„Pelle d'uovo“ angleško . . . 2-90

Trilzi 3-50

Platno L. 2-30 in 2-95

Satin, črn, dvojna visokost . . . L. 3-95

Odrezi platna za rjuhe po L. 20— kg

Cretone, rožnat L. 2-90

Blago za prte 150 cm 4-90

Popeline, za rjuhe 6-90

En milijon robcev s 50% popusta

Robci, barv., navadna cena L. 1— sedaj 0-75

beli a jour, veliki L. 0-50

za delavce, češki prej L. 2—, . 1—

Brisače

Gobasto blago po L. 28— kg

Crepé, velike od L. 1-50 naprej

Svilenine

Svila za plesne obleke, podvlake itd. po L. 3-90

Crepé marocaino, debel, L. 35 sedaj 1-50

de China, debel L. 40— sedaj 1-50

Svilene pletenine, 140 cm . . . L. 9-80

Sukno

Modro blago za delavske obleke L. 2-90

Grisette 1-90

Volneno čevasto blago 140 cm . . . 16—

ostanek partije L. 40— sedaj 16—

Volneno blago fantazija . . . 6-90

Nogavice — Nogavice

Nogavice, ženske, najt. prozorne s šivom L. 2-50

Nogavice, ženske, volnene . . . 4-35

svilene L. 3— . . . 4-80

šemniške jako 7-40

prozorne 0-70

moške 2-95

fine, fantazija 2-95

Pletenine

Maje, bombažate . . . L. 8— sedaj L. 3-95

mornarske 3-95

in spodnje hlače, volnene po znižanih cenah

kolesarske . . . L. 4-90 in 7-90

Razni izdelki

Pull'over in Gilet, volnen L. 49 sedaj 26—

Kovčgi iz vlakna s 50% popusta L. 25—

Traki svil. razne visokosti L. 4— sedaj 0-20

Volnene odeje od L. 19— do 25—

Sali, volneni . . . L. 35— sedaj 24—

Odeje vatrane za eno osebo . . . 54—

dve osebi 99—

Dežniki, svila „Gloria“ L. 35— sedaj 16—

Cascos ali šerpe, svilene, bele . . 7-50

Naramnice, svilene, s kostjo . . . 3-90

Ovratnica L. 1-90

čepice, moške L. 3-90 naprej

delavske srajce L. 8—

ženski klobuki L. 16—

Delavske obleke modre in grisetete od L. 19-90 naprej

Kapok, posviljen za vatrane L. 5-90 in 12-90

Volna v šrenah merinos se likvidira po L. 3-50

Sukanec po cenah s 50% popusta.

S temi izrednimi cenami nudimo priliko, kakršne še nikoli ni bilo.

Električne svetilke in žarnice za Radio

"METALLUM"

Glavna zaloga v Trstu 1108

A. Uligrai, Via U. Polonio 3

ZLATARNA Albert Povh

Trst, Via Mazzini 46

Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja in prodaja zlatenino. — Cene zmerno.

E. PECENCO

Trst, Via Mude vecchia 1100

(za magistratom)

Stroji za šivanje, vezenje in pletenje, za dom in vsako obrtnijo. Potrebščine. Napejlave z motor. popravila, nom. Popravila, Brezplačen posk. v voznju

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA V TRSTU

registroyana zadruga z neomejenim jamstvom

Via Milano 20, pritličje (vogal XXX ottobre) - Tel. 16-04

Obrestuje hranilne vloge po 5%

Velje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Izvršuje nakazila pod ugodnimi pogoji za Jugoslavijo in ostale inozemske trge.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v DINARJIH ter jih obrestuje najugodnejše. — Daje posojila na menično poročito in zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti. Eskomptira trgovske efekte

Uradne ure od 9-12^{1/2}, dop. in od 2^{1/2}-4 pop.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

Glavnica in reserve Dinarjev 60.000.000—. - Telci. 5-18, 22-98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 1/2 %, na tekočih računih po 5 %, vezane vloge po dogovoru. - Prejema DINARJE na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

PODRUŽNICE: GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Nova mesto, Plaj, Radek, Sarajevo, Slovenjgradec, Spilj. - Sezonska ekspozitura: Rožanča Stofina.

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo.

Blagajna je odprta od 9^{1/2} - 12^{1/2} in od 14^{1/2} - 16

Zobozdravniški ambulatorij

Trst, Via Settefontane 6

od 9-13 in od 15-20

ob nedeljah in praznikih od 10-12.

Deželani dobijo popust za potne stroške.

Ljudske cene. in Ljudske cene. Olajšano plačevanje.